

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Управління Служби безпеки України в Херсонській області

Слідчий відділ

вул. Лютеранська, 1, м. Херсон, 73000 тел. (0552) 42-21-29

www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_sv_kherson@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001728

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Херсон

«26» лютого 2026 року

Слідчий групи слідчих у кримінальному провадженні – слідчий слідчого відділу Управління СБУ в Херсонській області лейтенант юстиції Марковський Віктор Вікторович, у кримінальному провадженні № 22022230000000522 від 12.11.2022 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 110, ч. 2 ст. 111, ч.ч. 2, 3, 4, 5 ст. 260, ч. 2 ст. 28, ч.ч. 1, 2 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, згідно ст. ст. 22, 36, 40, 42, 276 - 278 КПК України

ПОВІДОМИВ:

Романчуку Анатолію Миколайовичу,
16.09.1976 року народження,
громадянину України, українцю,
уродженцю м. Донецьк,
зареєстрованому та проживаючому за
адресою: м. Донецьк, вул. Шуйська, 12,
кв. 30, документованому паспортом
громадянина України ВА 243659 від
30.07.1996, начальнику «відділу
спеціальних операцій «А» незаконного
збройного формування так званої
«Державної служби безпеки
Херсонської області», раніше не
судимому,

про те, що він підозрюється у вчиненні таких кримінальних правопорушень:

- у діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України (державна зрада): перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, надання іноземній державі та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинені в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України;

- в участі у діяльності не передбаченого законом збройного формування, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 260 КК України;

- у жорстокому поводженні з цивільним населенням та в інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України (у редакції статті 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

Фактичні обставини кримінальних правопорушень, у вчиненні яких підозрюється Романчук А.М.

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією російської федерації (далі – рф) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент рф оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройними силами рф (далі – зс рф), інших збройних формувань рф та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою рф, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти рф та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

В умовах міжнародного збройного конфлікту майже вся територія Херсонської області з 24.02.2022 знаходилась під окупацією зс РФ, у тому числі м. Херсон – з 01.03.2022 по 11.11.2022. На цей час окупованою залишається частина Херсонської області, яка знаходиться на лівобережжі річки Дніпро.

Громадянин України **Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження**, маючи достатній рівень освіти, спеціальних знань і життєвий досвід, розуміючи факт збройного конфлікту, захоплення та подальшої окупації м. Херсона зс РФ, а також те, що суверенітет України поширюється на всю її територію, Україна є унітарною державою, а її територія в межах існуючого кордону - цілісною і недоторканою, перебуваючи у м. Херсоні, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше липня 2022 року, умисно, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, перейшов на бік ворога шляхом добровільного вступу на службу до незаконного збройного формування, створеного РФ на тимчасово окупованій території Херсонської області, після чого надавав безпосередню допомогу державі-агресору (РФ) та її представникам у проведенні підривної діяльності проти України.

Так, у квітні - травні 2022 року (точний час та місце у ході досудового розслідування не встановлені) з метою силового супроводження зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, для придушення будь-яких проявів незгоди з політикою окупаційної влади та усунення перешкод у реалізації заздалегідь запланованих намірів на тимчасово окупованій території Херсонської області, у тому числі міста Херсон, з числа колишніх працівників правоохоронних органів України та представників інших військових формувань РФ у порушення ст. ст. 17 і 65 Конституції України невстановленими досудовим розслідуванням особами створено не передбачене законами України збройне формування за аналогією зі спецслужбою російської федерації - «Федеральною службою безпеки», якій присвоєно назву «Державна служба безпеки Херсонської області» (далі – «ДСБ Херсонської області»).

Основним місцем дислокації «ДСБ Херсонської області» визначено захоплену будівлю за адресою: м. Херсон, вул. Театральна, 18, а місцем для незаконного утримання громадян – підвальне приміщення офісної будівлі, розташованої за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15, яку поєднали з основним місцем розташування шляхом руйнування паркану, що розділяв суміжні прибудинкові території вказаних будівель.

Після цього, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше липня 2022 року, Романчук А.М. вирішив реалізувати свої амбіції шляхом добровільного проходження військової служби в «ДСБ Херсонської

області» і приймав участь в «спеціальній військовій операції» будучи начальником «відділу спеціальних операцій «А» «ДСБ Херсонської області».

Добровільно зайнявши вказану посаду, Романчук А.М. щонайменше з липня 2022 року до моменту деокупації м. Херсона, а саме до 11.11.2022, діючи в умовах воєнного стану, знаходячись на території міста Херсон, активно публічно сприяв реалізації плану держави-агресора щодо придушення будь-яких проявів незгоди з визнанням політики окупаційної влади, проводив позасудові репресії над цивільними особами, приймав участь в їх нелегальних ув'язненнях, залишаючи цих осіб протягом усього часу ув'язнення без законодавчого захисту, примушував йти на негласну співпрацю, застосовував жорстоке поводження, утримуючи ув'язнених в нелюдських умовах у підвальному приміщенні захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15.

Зокрема, 06.07.2022 приблизно о 06.00 год. невстановлені досудовим розслідуванням військовослужбовці рф, озброєні автоматичною вогнепальною зброєю, перебуваючи за місцем мешкання потерпілого за адресою: [REDACTED] із застосуванням фізичного насильства затримали [REDACTED] який у складі Збройних Сил чи інших збройних формувань України не перебував, жодної зброї не мав, участі у бойових діях не брав, тобто був особою, яка підпадає під захист ст. 4 Конвенції, як громадянин України, котрий не бере активної участі у бойових діях та опинився в ході окупації під владою сторони конфлікту (рф), після чого ув'язнили його в одній із камер підвального приміщення захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15, де потерпілий утримувався в нелюдських умовах приблизно до 14.08.2022 без прийняття рішення про ув'язнення та забезпечення права на захист.

Цього ж дня, у денний час доби (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено) Романчук А.М., знаходячись у місці утримання [REDACTED] діючи спільно та за попередньою змовою з невстановленою досудовим розслідуванням особою, відповідно до заздалегідь розподілених ролей, із застосуванням фізичного насильства та катування проводили допит потерпілого з метою отримання інформації про місця зберігання зброї та учасників руху опору.

Крім того, 03.09.2022 близько 10-11 год. (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено) невстановлені досудовим розслідуванням військовослужбовці рф, озброєні автоматичною вогнепальною зброєю, перебуваючи за місцем мешкання потерпілого за адресою: [REDACTED] із застосуванням фізичного насильства затримали [REDACTED] який у складі Збройних Сил чи інших збройних формувань України не перебував, жодної зброї не мав, участі у бойових діях не брав, тобто був особою, яка підпадає під захист ст. 4 Конвенції, як громадянин України, котрий не бере активної участі у бойових діях та опинився в ході окупації під владою сторони конфлікту (рф), після чого ув'язнили його в одній із камер підвального приміщення захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15,

де потерпілий утримувався в нелюдських умовах приблизно до 20.10.2022 без прийняття рішення про ув'язнення та забезпечення права на захист.

04.09.2022 у денний час доби (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено) Романчук А.М., знаходячись в одній із кімнат вищевказаного приміщення, із застосуванням фізичного насильства та катування проводив допит потерпілого, звинувачуючи останнього у співпраці зі Збройними Силами України.

Таким чином, Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України, а саме у діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності України (державна зрада): перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, надання іноземній державі та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинені в умовах воєнного стану.

Згідно зі ст. ст. 17 і 65 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України є справою всього Українського народу. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України. На території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

У невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше липня 2022 року, громадянин України Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження, підтримуючи збройну агресію Російської Федерації проти України, будучи залученим особою, відносно якої до суду направлено обвинувальний акт, до реалізації спільного плану на придушення будь-яких проявів незгоди з визнанням політики окупаційної влади, встановлення та нав'язування політичного режиму російської федерації та переслідування цивільного населення з проукраїнською позицією, перебуваючи на території окупованої частини Херсонської області, діючи з прямим умислом, вступив на службу до незаконного збройного формування так званої «ДСБ Херсонської області» начальником «відділу спеціальних операцій «А» «ДСБ Херсонської області».

При цьому, Романчук А.М. вступаючи до незаконного збройного формування так званої «ДСБ Херсонської області», був достовірно обізнаним, що останнє не відноситься до збройних формувань, передбачених Законами України «Про Збройні Сили України», «Про Службу Безпеки України», «Про Національну поліцію», «Про Державну прикордонну службу України», «Про національну гвардію України», «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» та іншими законодавчими актами України, якими передбачено створення та функціонування збройних формувань України.

«ДСБ Херсонської області» має організаційну структуру, що характеризується наявністю єдиноначальності, підпорядкованості, дисципліни

та субординації. Указане формування розділено на підрозділи з визначеним особовим складом, для його учасників введені військові звання, знаки розрізнення, службові посвідчення, вогнепальна (автомати, пістолети) та особиста вибухова (гранати) зброя, характерні для такого формування.

Таким чином, «ДСБ Херсонської області» являє собою формування, яке незаконно має на озброєнні придатну для використання вогнепальну та вибухову зброю.

У структурі «ДСБ Херсонської області» передбачені відділ контррозвідувальних операцій, відділ захисту конституційного устрою та боротьби з тероризмом, оперативно-пошуковий відділ, відділ інформаційної безпеки, відділ економічної безпеки, слідчий відділ, відділ спеціальних операцій «А», відділ внутрішньої безпеки, відділ технічного забезпечення, відділ контррозвідувального забезпечення та протидії корупції у правоохоронних органах, фінансово-економічний відділ і т.п.

Загальна чисельність учасників указанного формування становить не менше 70 осіб.

Основним місцем дислокації «ДСБ Херсонської області» визначено захоплену будівлю за адресою: м. Херсон, вул. Театральна, 18, а місцем для незаконного утримання громадян – підвальне приміщення офісної будівлі, розташованої за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15, яку поєднали з основним місцем розташування шляхом руйнування паркану, що розділяв суміжні прибудинкові території вказаних будівель.

Діяльність зазначеного не передбаченого законами України формування спрямована на придушення будь-яких проявів незгоди з визнанням політики окупаційної влади, встановлення та нав'язування політичного режиму російської федерації та переслідування цивільного населення з проукраїнською позицією.

Романчук А.М., приймаючи участь у діяльності незаконного збройного формування т.зв. «ДСБ Херсонської області», за попередньою змовою з іншими особами, знаходячись на території міста Херсон, активно публічно сприяв реалізації плану держави-агресора щодо придушення будь-яких проявів незгоди з визнанням політики окупаційної влади, проводив позасудові репресії над цивільними особами, приймав участь в їх нелегальних ув'язненнях, залишаючи цих осіб протягом усього часу ув'язнення без законодавчого захисту, примушував йти на негласну співпрацю, застосовував жорстоке поводження, утримуючи ув'язнених в нелюдських умовах.

Таким чином, Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 260 КК України, а саме в участі у діяльності не передбаченого законом збройного формування.

Відповідно до ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – ЖК (IV)), особами, що перебувають під

захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Згідно положень ст. 27 ЖК (IV) особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Статтею 29 ЖК (IV) передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

У силу положень ст. 31 ЖК (IV) жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до ст. 32 ЖК (IV) забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей.

Згідно із ст. 147 ЖК (IV) серйозні порушення, про які йдеться у Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: тортури або нелюдяне поведження, нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом.

Статтею 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року (далі за текстом – ДП I) встановлено, що тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Женевськими Конвенціями або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поведуться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб.

Поряд з цим згідно ч. 2 ст. 75 ДП І заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі;

е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Крім того, відповідно до ст. 8(2)(a)(ii), (a)(vii), (b)(xxi),(b)(xxii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду катування або нелюдське поводження, незаконне позбавлення волі, посягання на людську гідність, зокрема образливе і принизливе поводження та будь-яка форма сексуального насильства є воєнними злочинами.

В умовах міжнародного збройного конфлікту майже вся територія Херсонської області з 24.02.2022 знаходилась під окупацією зс рф, у тому числі м. Херсон – з 01.03.2022 по 11.11.2022. На цей час окупованою залишається частина Херсонської області, яка знаходиться на лівобережжі річки Дніпро.

У квітні-травні 2022 року (точний час та місце у ході досудового розслідування не встановлені) з метою силового супроводження зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, для придушення будь-яких проявів незгоди з політикою окупаційної влади та усунення перешкод у реалізації заздалегідь запланованих намірів на тимчасово окупованій території Херсонської області, у тому числі міста Херсон, з числа колишніх працівників правоохоронних органів України та представників інших військових формувань рф у порушення ст. ст. 17 і 65 Конституції України невстановленими особами створено не передбачене законами України збройне формування за аналогією зі спецслужбою російської федерації - «Федеральною службою безпеки», якій присвоєно назву «ДСБ Херсонської області».

Основним місцем дислокації «ДСБ Херсонської області» визначено захоплену будівлю за адресою: м. Херсон, вул. Театральна, 18, а місцем для незаконного утримання громадян – підвальне приміщення офісної будівлі, розташованої за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15, яку поєднали з основним місцем розташування шляхом руйнування паркану, що розділяв суміжні прибудинкові території вказаних будівель.

У невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше липня 2022 року, громадяни України **Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження**, та **Кобрін Сергій Леонідович, 07.12.1983 року народження**, будучи достовірно обізнаними про те, що між рф та Україною відбувається міжнародний збройний конфлікт, усвідомлюючи обставини його існування на території України, а також свою участь у ньому, добровільно вступили на службу до незаконного збройного формування «ДСБ Херсонської області» на посади

начальника «відділу спеціальних операцій «А» ДСБ Херсонської області» та старшого оперуповноваженого «Скадовського міжрайонного відділу ДСБ Херсонської області» відповідно, де у складі з іншими особами, реалізуючи спільний план на придушення будь-яких проявів незгоди з визнанням політики країни-агресора, отримання відомостей, які цікавили окупаційну владу та військових рф, порушуючи ст. ст. 27, 31, 32 ЖК (IV) та ст. 75 ДП I, відшукували та затримували громадян України, у тому числі проукраїнських активістів, противників окупаційної влади, інших цивільних осіб, яких намагались видавати за військових або диверсантів, проводили позасудові репресії над ними, катували, окремих з них примушували надавати неправдиві покази про себе чи членів сім'ї щодо участі у диверсійно-розвідувальних групах, допомозі Збройним Силам України.

Романчук А.М. та Кобрін С.Л. відкрито носили зброю, формений одяг та спорядження, які приналежні військовим рф, тобто відповідно до ст. ст. 43, 44 ДП I були комбатантами та зобов'язані дотримуватись норм міжнародного права, застосованого в період збройного конфлікту.

Виконуючи відведені їм ролі, Романчук А.М. та Кобрін С.Л. у липні 2022 року за попередньою змовою з нестановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями зс рф, вчинили дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягали у жорстокому поводженні з цивільним населенням, а саме катуванні, яке виразилось у завданні сильних фізичних (побоїв і тілесних ушкоджень) та психічних (знуцання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження) страждань незаконно утримуваному [REDACTED]

[REDACTED] який будучи цивільною особою, у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебував, жодної зброї не мав, участі в бойових діях не брав, до таких дій не готувався, у липні 2022 року проживав на тимчасово окупованій території Херсонської області.

Так, 06.07.2022 приблизно о 06.00 год. щонайменше вісімнадцять нестановлених військовослужбовців зс рф, озброєних вогнепальною автоматичною зброєю, прибули за місцем проживання потерпілого [REDACTED] за адресою: [REDACTED]. Після проведення обшуку будинку та прилеглої території військовослужбовцями зс рф із застосуванням фізичної сили затримано [REDACTED] та поміщено до одного з транспортних засобів, при цьому для обмеження зору на голову та очі йому наділи поліетиленовий пакет. Затриманого доставлено до підвального приміщення захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15, де він утримувався приблизно до 14.08.2022.

Одразу після прибуття до зазначеного місця нестановлені військовослужбовці зс рф відвели [REDACTED] до одного з кабінетів на першому поверсі будівлі, де Кобрін С.Л. спільно з нестановленим військовослужбовцем зс рф з позивним «Урал» (далі – військовий із позивним «Урал») та іншими нестановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями зс рф впродовж наступних півтори години проводили

допит потерпілого з метою отримання інформації про наявні контакти в його телефоні та співпрацю з СБУ.

Не отримуючи бажаних відповідей на поставлені запитання, військовий із позивним «Урал», а також інші невстановлені досудовим розслідуванням військовослужбовці зс рф, діючи у присутності Кобріна С.Л., спільно та з єдиним умислом, усвідомлюючи, що потерпілий є цивільною особою в розумінні ст. 50 ДП І, тобто особою, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права та не повинен бути об'єктом нападів, вчинили катування [REDACTED] що виразилось у застосуванні фізичного насильства, а саме у нанесенні ударів руками та ногами в область голови, тулубу та ніг потерпілого, а також психологічного насильства, що полягало в імітації його розстрілу шляхом приставляння до голови [REDACTED] пістолету та натискання на спусковий гачок.

Крім того, переслідуючи єдину мету отримання від [REDACTED] інформації та зізнань у співпраці з СБУ, Кобрін С.Л. застосував стосовно останнього фізичне насильство шляхом нанесення по одному удару зарядним кабелем від ноутбуку по обличчю та спині потерпілого.

Після припинення катування, невстановлені військовослужбовці зс рф конвоювали [REDACTED] до подальшого місця нелегального утримання, а саме однієї з камер підвального приміщення захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15.

Цього ж дня, приблизно через 5 хвилин, більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено, до місця утримання [REDACTED] прибув Романчук А.М. та невстановлений військовослужбовець зс рф, які діючи за попередньою змовою між собою, з метою реалізації вказаного вище злочинного умислу, використовуючи заздалегідь підготовлений спеціальний пристрій, вчинили катування потерпілого електрострумом, яке полягало в спричиненні впродовж наступних трьох хвилин фізичної шкоди шляхом нанесення щонайменше трьох (точна кількість у ході досудового розслідування) ударів електричним струмом через дроти, під'єднані до пальців рук, чим завдали [REDACTED] сильного фізичного болю і моральних страждань.

Зупинивши катування, Романчук А.М. розпочав допит [REDACTED] з метою отримання інформації про місця схову зброї, вибухівки та учасників «партизанського загону».

Не отримавши бажаних відповідей на поставлені запитання, Романчук А.М. спільно з невстановленим військовослужбовцем зс рф продовжили катування потерпілого електрострумом, яке полягало в повторному спричиненні впродовж наступних трьох хвилин фізичної шкоди шляхом нанесення щонайменше трьох (точна кількість у ході досудового розслідування) ударів електричним струмом через дроти, під'єднані до пальців рук, чим завдали [REDACTED] сильного фізичного болю і моральних страждань. У проміжках між катуваннями електричним струмом невстановлений військовослужбовець зс рф застосував стосовно потерпілого фізичне насильство шляхом нанесення щонайменше десяти (точна кількість у ході досудового розслідування не

встановлена) ударів ногами по тулубу.

Внаслідок катувань потерпілий [REDACTED] втратив свідомість, після чого Романчук А.М. з метою приведення його до тями застосував стосовно останнього фізичне насильство, яке полягало у нанесенні одного удару прикладом автомату в область грудної клітини.

Своїми діями Романчук А.М. та інший невстановлений військовослужбовець зс рф порушили вимоги статей 31, 32 ЖК (IV) (заборона катування) та статтю 75(2) (а)(а.2) ДП І (заборона катування).

Надалі, вказані особи, діючи за попередньою змовою групою осіб, в порушення вимог статей 27, 31, 32 ЖК (IV), статті 75(2) (а)(а.2)(b)(e) ДП І вчинили насильницькі дії сексуального характеру, що виразились у погрозі зґвалтуванням та катуванні [REDACTED]

Так, в цей же день, 06.07.2022, у денний час доби (точний час у ході досудового розслідування не встановлено), знаходячись у місці утримання потерпілого, користуючись його безпорадним станом внаслідок завданих катувань, Романчук А.М. висловив погрозу вчинення стосовно [REDACTED] зґвалтування, а саме анального проникнення стороннім предметом. Після чого невстановлений військовослужбовець зс рф підійшов до [REDACTED] та із застосуванням фізичної сили намагався зняти з нього шорти та спідню білизну. У зв'язку з вчиненням [REDACTED] опору, який намагався відштовхнути вказаних осіб від себе, Романчук А.М. разом із невстановленим військовослужбовцем зс рф, у порушення вимог статей 27, 31, 32 ЖК (IV) та статті 75(2) (а)(а.2), (b)(e) ДП І, застосували стосовно останнього фізичне насильство, яке полягало у спільному нанесенні щонайменше двадцяти (точна кількість у ході досудового розслідування не встановлена) ударів ногами по ногам і тулубу потерпілого, чим спричинили сильний фізичний біль та моральні страждання [REDACTED]

Після зазначеного Романчук А.М. та невстановлений військовослужбовець зс рф покинули місце утримання потерпілого, вийшовши з приміщення.

Лише приблизно 14.08.2022 (точна дата і час у ході досудового розслідування не встановлені) потерпілого [REDACTED] вивезено невстановленими співробітниками «ДСБ Херсонської області» на кут вулиць Комкова та Пушкінська у м. Херсоні, де останнього залишено на відкритій місцевості, тобто звільнено з місця утримання без надання будь-яких документів щодо підстав затримання та ув'язнення.

У період нелегального ув'язнення [REDACTED] утримували у виснажливих для людського організму антисанітарних умовах, непридатних для тривалого перебування людини, а саме у підвальному приміщенні без вікон та природного освітлення, без ліжка, матраца та ковдри, з бетонною підлогою; з прикутими до батареї руками. Їжу та воду надавали в обмеженій кількості, нерегулярно, один раз на день або один раз на декілька днів, засоби гігієни не надавались, відвідування вбиральні заборонялося, у зв'язку з чим потерпілий був змушений справляти природні потреби безпосередньо у камері. Крім того, [REDACTED] постійно піддавався вербальним погрозам позбавлення життя,

подальших катувань та заподіяння тілесних ушкоджень, а також вимушено чув страждання інших ув'язнених, які утримувалися у сусідніх камерах. Таким чином, [REDACTED] перебував в умовах, які загрожували його життю та здоров'ю, але був позбавлений можливості вільно залишити місце утримання.

Крім того, Романчук А.М. у вересні 2022 року спільно та за попередньою змовою з невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями зс рф, вчинив дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягали у жорстокому поводженні з цивільним населенням, а саме катуванні, яке виразилось у завданні сильних фізичних страждань (побоїв і тілесних ушкоджень) незаконно утримуваному [REDACTED] який будучи цивільною особою, у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебував, жодної зброї не мав, участі в бойових діях не брав, до таких дій не готувався, у вересні 2022 року проживав на тимчасово окупованій території Херсонської області.

Так, 03.09.2022 приблизно о 10-11.00 год. (точний час у ході досудового розслідування не встановлений) щонайменше четверо невстановлених військовослужбовців зс рф, озброєних вогнепальною автоматичною зброєю, прибули за місцем проживання потерпілого [REDACTED] за адресою: [REDACTED]. Після проведення обшуку квартири військовослужбовцями зс рф із застосуванням фізичної сили затримано [REDACTED] та поміщено до одного з транспортних засобів, при цьому для обмеження зору на голову та очі йому наділи футболку. Затриманого доставлено до підвального приміщення захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15, де він утримувався приблизно до 22.10.2022.

Одразу після прибуття до зазначеного місця невстановлені військовослужбовці зс рф відвели [REDACTED] до однієї з камер підвального приміщення будівлі.

Цього ж дня, приблизно через 30 хвилин (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено), двоє невстановлених військовослужбовців зс рф, знаходячись у місці утримання [REDACTED] звинувачуючи потерпілого у наведенні ракетних ударів на російських військових, впродовж наступних 30 хвилин здійснили його катування електрострумом, яке полягало у спричиненні фізичної шкоди шляхом нанесення ударів електричним струмом через дроти, під'єднані до пальців рук, чим завдали [REDACTED] сильного фізичного болю і моральних страждань.

04.09.2022 у денний час доби (точний час у ході досудового розслідування не встановлений) Романчук А.М. конвоював [REDACTED] з камери утримання до кімнати для допитів у підвальному приміщенні захопленої будівлі за адресою: м. Херсон, вул. Пилипа Орлика, 15. Знаходячись у вказаному місці, усвідомлюючи, що потерпілий є цивільною особою в розумінні ст. 50 ДП І, тобто особою, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права та не

повинен бути об'єктом нападів, Романчук А.М. наказав [REDACTED] лягти на підлогу. Надалі, звинувачуючи потерпілого у наведенні ракетних ударів на російських військових, з метою отримання від нього зізнань у діях, які він не вчиняв, Романчук А.М., у порушення вимог статей 31, 32 ЖК (IV) та статті 75(2) (а)(а.2) ДП І, вчинив катування [REDACTED] електрострумом, яке полягало у спричиненні фізичної шкоди шляхом нанесення щонайменше чотирьох (точна кількість у ході досудового розслідування) ударів електричним струмом через дроти, під'єднані до пальців рук, чим завдав [REDACTED] сильного фізичного болю і моральних страждань. У проміжку між першим та другим застосуванням електричного струму Романчук А.М. застосував стосовно потерпілого фізичне насильство шляхом нанесення щонайменше п'яти (точна кількість у ході досудового розслідування не встановлена) ударів ногами по тулубу та одного удару ногою по голові потерпілого.

Після припинення катування, Романчук А.М. повернув [REDACTED] до камери його утримання.

22.10.2022 невстановлені співробітники «ДСБ Херсонської області», примусово вивезли [REDACTED] з м. Херсона на узбіччя дороги поблизу невстановленого саду, який розташований в Херсонському районі Херсонської області, де останнього залишено з пакетом на голові, тобто звільнено з місця утримання.

У період нелегального ув'язнення [REDACTED] утримували у виснажливих для людського організму антисанітарних умовах, непридатних для тривалого перебування людини, а саме у підвальному приміщенні без вікон та природного освітлення, без ліжка, матраца та ковдри, з бетонною підлогою. Їжу та воду надавали в обмеженій кількості, нерегулярно, один раз на день або один раз на декілька днів, засоби гігієни не надавались, відвідування вбиральні заборонялося, у зв'язку з чим потерпілий був змушений справляти природні потреби безпосередньо у камері. Крім того, [REDACTED] постійно піддавався вербальним погрозам позбавлення життя, подальших катувань та заподіяння тілесних ушкоджень, а також вимушено чув страждання інших ув'язнених, які утримувалися у сусідніх камерах. Таким чином, [REDACTED] перебував в умовах, які загрожували його життю та здоров'ю, але був позбавлений можливості вільно залишити місце утримання.

Отже, Романчук А.М., діючи за попередньою змовою групою осіб з іншими невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями зс рф, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, вчинив дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягали у жорстокому поводженні з цивільним населенням, яке виразилось у катуванні: завданні сильних фізичних побоїв і тілесних ушкоджень, у тому числі із застосування електроструму, стосовно [REDACTED] та [REDACTED] з метою отримання інформації, яка його цікавила; у нелюдському поводженні: утриманні потерпілих в приміщенні непристосованому до тривалого перебування осіб, в антисанітарних

умовах, позбавленні їжі та води, вчиненні інших порушень законів та звичаїв війни, що виразились у вчиненні насильницьких дій сексуального характеру – погрозі зґвалтування стосовно [REDACTED] та незаконному позбавленні волі цивільних осіб, які перебували під захистом, чим порушив ст. ст. 27, 31, 32 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (заборона насильства та катування) та ст. 75(2)(а)(а.2), (b)(e) Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року (заборона катування, погроза непристойного посягання в будь-якій його формі).

Таким чином, Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та в інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб (у редакції статті 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

За сукупністю своїх умисних дій та викладених вище обставин Романчук Анатолій Миколайович, 16.09.1976 року народження, підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111, ч. 2 ст. 260, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Слідчий у кримінальному провадженні –
слідчий слідчого відділу

Управління СБУ в Херсонській області
лейтенант юстиції

Віктор Вікторович МАРКОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні –
начальник відділу процесуального
керівництва та підтримання публічного
обвинувачення управління протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту
Херсонської обласної прокуратури

Дмитро Васильович КАПІТАН